

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 8. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Idén is meghirdetik a Kőrösi Csoma Sándor- és a Petőfi Sándor-programot

A nemzetpolitikai államtitkárság idén is meghirdeti a diaszpóra magyarságát felkaroló Kőrösi Csoma Sándor- és a szórványmagyarságot segítő Petőfi Sándor-programot – közölte Potápi Árpád János államtitkár. Az államtitkárság ötödik alkalommal teszi közzé a Kőrösi Csoma Sándor-program (KCSP) és harmadik alkalommal a Petőfi Sándor-program (PSP) felhívását. A KCSP 2013-ban 47 ösztöndíjas részvételével indult, 2014-től ez a szám 100-ra nőtt. A PSP 2015-ben indult a KCSP mintájára. Míg az előbbi legfőbb célja a diaszpóra magyarságának megerősítése, addig az utóbbi a Kárpát-medencében szórványban élő magyar közösségek támogatására fókuszál. A programokkal szeretnék kiépíteni és megerősíteni a külhonban élő magyar közösségek intézményrendszerét, ami hozzájárul a magyar önazonosság és a magyar nemzet összetartozásának erősítéséhez. Az államtitkár a programok eddigi eredményei között említette, hogy több olyan magyar közösséget sikerült feltárni, amelyről eddig nem tudtak vagy kevés információval bírtak. Grezsa István kormánybiztos elmondta, a megnövekedett igények alapján mindkét programban növelik az ösztöndíjasok számát: a KCSP-ben a 2017/2018-as programévben legfeljebb 115-en vehetnek részt az eddigi 100 helyett, a PSP-ben pedig legfeljebb 65-en. Tavaly a két programra csaknem 800-an jelentkeztek – tette hozzá Potápi Árpád János, aki idén is többszörös túljelentkezésre számít. Az ösztöndíjasok számának növekedésével ugyanakkor csökken az ösztöndíjak összege, az idei évtől a KCSP-ben a havi ösztöndíj 550 ezer forint, a PSP-ben 400 ezer forint – ismertette Grezsa István. A program teljes kerete továbbra is másfél milliárd forint. A programokra olyan 20. életévüket betöltött, büntetlen előéletű magyar állampolgárok jelentkezhetnek, akiknek középfokú vagy felsőfokú végzettségük van, kiemelkedő és a magyar diaszpóra, illetve a szórvány számára hasznosítható szakmai felkészültséggel rendelkeznek, és/vagy aktívan részt vettek közösség-szervező, hagyományőrző és egyéb közösségi tevékenységekben. Az államtitkárság nemcsak Magyarországról, hanem a határon túlról is várja a jelentkezőket, a külhoni területekről származó résztvevők száma évről évre nő. Azok, akik korábban a Kőrösi Csoma Sándor- és/vagy a Petőfi Sándor-programban ösztöndíjasként részt vettek, öt éven belül legfeljebb kétszer nyerhetik el az ösztöndíjat. A pályázat február 15-től adható be, a jelentkezési időszak március 15-ig tart.

Potápi: Szent László öröksége a magyarság megerősítésére is kötelez

A Kárpát-medencei magyarság megerősítésére és a közép-európai országok szoros együttműködésén alapuló sorsközösség vállalására kötelez ma Szent László öröksége – hangsúlyozta a nemzetpolitikáért felelős államtitkár pénteken Győrben, a Szent László-év központi megnyitóján, a városházán. Potápi Árpád János kiemelte: a nemzetpolitikai

célokkal összhangban soha nem látott mértékű támogatást tudott adni a kormány 2010 óta a Kárpát-medencei magyaroknak. Sorra hirdette meg a pályázatokat, többet ezek közül emelt összeggel. A következő hónapokban külhoni óvodafejlesztési programot hirdetnek meg és folytatódik a testvértelepülési pályázat is – sorolta. Hozzátette: a lengyelek, a csehek, a szlovákok, a szlovénok, a horvátok, a szerbek és a magyarok egymásra utaltságát még hangsúlyosabbá teszi a keresztény Európa megőrzése és az annak érdekében kifejtett munka. Szent László alakja olyan szimbólum, amelyet a közép-európaiság és a visegrádi országok tekintetében is használhatunk, mert ha rajta akarunk maradni a kontinens térképén évszázadok múlva is, akkor ezeket a barátságokat ápolni kell – mondta. Veres András győri megyés püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke beszédében hangsúlyozta, Szent László uralkodásának és életművének azon értékei, amelyekre büszkék vagyunk, ma is aktuálisak. Beszélt arról is, hogy a lovagkirály szent király volt, arra törekedett, hogy népének békét, szabadságot és elismerést szerezzen. Uralkodása a magyarság történelmében vízválasztó volt, mert biztos alapokra helyezte a keresztény országot. A vallás erkölcsi értékét nemcsak a magánéletben, hanem a közigazgatásban és az ország építésében is megtartotta, őrizte. Borkai Zsolt (Fidesz-KDNP), Győr polgármestere hangsúlyozta: Szent László ma arra figyelmeztet, hogy nemcsak fontos és értékes alakjai vagyunk az európai keresztény kultúrának, hanem sok esetben védelmezői is. Szent László korokon átívelő példakép, akinek rendíthetlensége és az igaz ügy érdekében végzett szolgálata észrevehetően hitet és erőt ad nekünk – tette hozzá.

Tíz új helyen léphető át a román–magyar határ hétvégén

Tíz új időszakos határátkelőt nyitnak meg a hétvégén a román–magyar határon. A határátlépési pontok egyelőre hetente egy napot tartanak nyitva, az órarendről a határrendészet és az érintett községek képviselőivel egyeztettek a hatóságok. Négy határátkelő az Arad megyét érintő szakaszon található: a határátlépési pontok hetente egy napot tartanak nyitva – tájékoztatott Sergiu Bîlcea, az Arad Megyei Tanács alelnöke. Az Agerpres hírügynökség által idézett közlemény szerint a héten az alelnök egyeztetett a határátlépő pontok nyitvatartásról a határrendészet és az érintett községek képviselőivel. A megyei tanács egyik célja az átkelők heti egynapos megnyitásával az államhatár két oldalán élők közötti kapcsolat erősítése. „Európai alapokból építettünk utakat magyar partnereinkkel, és ezeket eddig nem használtuk. (...) Ugyanakkor így a határ két oldalán élők könnyebben meglátogathatják egymást, eddig ugyanis idő- és pénzigényes kerülőutakat kellett megtenniük” – nyilatkozta az alelnök. A hétvégén további hat határátkelőt is megnyitottak a román–magyar szakaszon: Bihar megyében szombat 10 és 18 óra között tartanak nyitva a Biharfélegyháza (Roşiori) – Pocsaj, az Érkenéz (Voivozi) – Bagamér és Körösszeg (Cheresig) – Körösnagyharsány átkelők. Szatmár megyében vasárnap 10 és 18 óra között megnyitották a Nagypeleske (Peleş) – Zajta, illetve

szombaton az Szárazberek (Bercu) – Garbolc és a Károlypuszta (Horea) – Omboly átkelőket. A tíz határátkelő forgalmát júniusig követik, és a regisztrált adatok alapján döntenek arról, hogy bezárják-e vagy a hét többi napján is megnyitják ezeket – számolt be az Agerpres. Magyarország és Románia közös határszakaszán évekkel ezelőtt tíz határ menti település közelében épült új út a 2007–2013-as, határon átnyúló együttműködési program keretében azzal a céllal, hogy megkönnyítsék a környék lakóinak az átjárását, és fellendítsék a régió gazdasági életét. A két országot tíz új ponton összekötő út mentén nem épültek határátkelők, mivel az eredeti ütemterv szerint Romániát és Bulgáriát 2011 tavaszán vették volna fel a belső határellenőrzés nélküli uniós államok közé, schengeni csatlakozásukat azonban a tagországok rendre elhalasztották. Így ezeken az utakon azóta is sorompók jelzik, hol húzódik az országhatár. Jelenleg mindössze 10 közúti határátkelő működik Románia és Magyarország között, átlagosan 40 kilométerenként lehet átjárni, ami tipikus kelet-közép-európai probléma, hiszen Nyugat-Európában sokkal sűrűbben vannak összeköttetési pontok a szomszédos országok között.

Megalkuvással vádolja az RMDSZ-t és az MPP-t Tőkés autonómiaügyben

A székelyföldi önrendelkezés napirendre tűzésének folyamatos halogatásával vádolja az RMDSZ-t és annak politikai szövetségését, a Magyar Polgári Pártot (MPP) Tőkés László európai parlamenti képviselő. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke strasbourgi keltezésű nyilatkozatában elmarasztalta a két politikai alakulatot amiatt, hogy tartózkodott a balliberális román kormány ellen betejesztett ellenzéki bizalmatlansági indítvány parlamenti szavazása során. „Márpedig az erdélyi magyarok »jó lelkiismerete« 1989 óta azt diktálja, hogy ne vállaljunk közösséget egy bűnös rezsim hordozóival, azokkal, akik a törvényesség látszatának örve alatt Románia egész népét és – benne – magyarságunkat egyaránt kifosztják. Az erdélyi magyarok parlamenti képviselőinek nem a kormány, hanem a jogosan tüntető százazrek oldalán lett volna a helye” – állapítja meg Tőkés. Az EP-képviselő szerint az RMDSZ-t és „polgári platformját” nem az összefogás, hanem a kölcsönös megalkuvás tartja össze. „Az RMDSZ megalkuszik a román hatalommal, az MPP pedig megalkuszik az RMDSZ-szel. A kettő pedig egy” – véli az EMNT elnöke, aki szerint a bukaresti magyar politikai képviselőket következő komoly próbatétele a székelyföldi területi autonómia képviselője lesz. Tőkés úgy véli, az előjelek baljósak e téren, mert miután az RMDSZ jó ideje beígért autonómiatervezetének a benyújtását már évek óta halogatja, az MPP régi-új elnöke is a halasztás mellett foglalt állást. Az EP-képviselő felidézte, hogy a polgári alakulat élére a nemrég Szatmárnémetiben rendezett kongresszuson újraválasztott Biró Zsolt kijelentette: olyankor kell betejeszteni a székelyföldi autonómiatervezetet, amikor esélye van annak, hogy a parlamenti szakbizottságban és a plénumban megvitadják. „De mit szólnak ehhez a székelyek? Nevezetesen azok a polgári székelyek, akik ott tapsoltak Szatmárnémetiben. Talán azért

éppen ott, mivel a Székelyföld szívében ugyanezt nem tartották volna ildomosnak megtenni? Decemberben óvatos fenntartással azt mertük remélni, hogy a Fidesz–KDNP nélkülözhetetlen támogatásával ismét parlamenti helyeket nyert RMDSZ jó irányba fog elmozdulni, s a bukaresti önfeladás helyett a polgári-nemzeti politizálás irányvonalát választja. Az azóta eltelt idő és a bekövetkezett fejlemények sajnos nem támasztják alá reményeinket és elvárásainkat” – szerepel Tótkés László nyilatkozatában.

A megyei választásokról tárgyaltak az MKP és a Most-Híd vezetői

A Most-Híd székházában tárgyaltak pénteken az MKP és a Híd vezetői. Menyhárt József és Bugár Béla a másfél órás tárgyalás után tartott sajtótájékoztatón egyetértettek abban, hogy a megbeszélés egy hosszabb folyamat első lépése volt. A pártvezetők az együttműködés lehetőségéről, és az őszi megyei választásokról egyeztettek. Két kérdésben született megegyezés a pártok között. Egyrészt a megyei választásokon való együttműködés konkrét lehetőségeiről a pártok regionális szervezetei fognak egyeztetni, másrészt a két párt nem indít egymás ellen megyeelnökjelölteket. A Magyar Közösség Pártja elnöke szerint fontos lépést tettek meg a felvidéki magyarság megyei képviselőiténak megerősítése érdekében. Az együttműködés lehetősége kapcsán Menyhárt József elmondta: „az a hétvényi árokásás és egymás ellen feszülés a következőkben senkinek nem használ, hisz’ha belegondolunk, hogy most erős megyei képviselővel rendelkezik a felvidéki magyarság, és hogyha ezt tartani akarjuk, akkor mindent meg kell tenni, és meg kell hozni a hasznos döntéseket”. Az MKP elnöke szólt arról is, hogy manapság nagyon gyakori jelenség, és ez éppen a megyei választásoknál van jelen erőteljesen, hogy nem pártszínekben, hanem függetlenül indulnak az egyes jelöltek. „Úgy gondolom, hogy a felvidéki magyarságnak mindenképpen a pártképviselet az elsődleges érdeke, legyen szó országos vagy megyei szintű regionális politizálásról. Ez az első lépés, ami ma itt elkezdődött, az a lenti szintekről és az együttműködés lehetőségéről szól” – hangsúlyozta az MKP elnöke. Bugár Béla szerint a két párt már nem engedheti meg magának, hogy bármely választási kampányban – legyen az parlamenti, megyei vagy helyhatósági voksolás – folytatódjon a sárdobálás. „A tét az, tudunk-e úgy együttműködni, hogy az, ami az elmúlt hét évben felhalmozódott, azt minél inkább lefaragjuk a két párt együttműködése területén, és amennyiben ezt meg tudjuk tenni, ha közponilag ebben megegyezünk, akkor azt kell sugallnunk, hogy ugyanennek a rendszernek kell működni lent is”. A Most-Híd elnöke szerint a megyeelnök-jelöltek esetében sem lenne szabad megengedni azt, hogy „ne jöjjön létre valamilyen együttműködés, hogy netán egymással szemben induljanak jelöltek – mert akkor az nem az együttműködésről fog szólni, hanem megint a szembenállásról, arról, hogy árkot ásunk, és ennek természetesen mindenki meginná a levét, és nem hiszem, hogy a szlovákiai magyarság szempontjából ez a jövő” – mondta a Most-Híd elnöke. „Megnemtámadási szerződést” is kötött egymással a két párt; a delegációk abban egyeztek meg, hogy nem

indítanak egymás ellen lejárató kampányokat. Ha ilyen mégis lenne, akkor az adott párt vezetőjének kell ezt „rendbe tennie”.

Köztársasági elnökválasztás: a VMSZ és a VMDP is Aleksandar Vučićot támogatja

A kormányzó jobbközép Szerb Haladó Párt (SNS) hivatalosan is bejelentette pénteken, hogy Aleksandar Vucic kormányfőt indítja az áprilisban tartandó elnökválasztáson. Vucic elfogadta a jelölést. A párt vezető tisztségviselőiből és 300 megválasztott tagból álló testület egyhangúlag támogatta a jelenlegi kormányfő jelölését. Az ülést követően Aleksandar Vucic kijelentette: elfogadja a jelölést, mert úgy véli, az országnak stabilitásra, befektetésekre, új kórházakra van szüksége, és „valakinek az ajtóban kell állnia, amikor kopogtat a múlt”. Mint mondta: nem akarja, hogy visszatérjenek a múltban az országot rossz irányba vezető politikusok. „Nem adom nekik Szerbiát, semmivel sem érdemelték ki” - tette hozzá. A Szerb Haladó Párton kívül Aleksandar Vucicot támogatásáról biztosították a párt koalíciós partnerei is, azaz az Ivica Dacic vezette Szerbiai Szocialista Párt és a Pásztor István nevével fémjelzett Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ). Ivica Dacic úgy fogalmazott: a koalíciónak közös jelöltre van szüksége, az pedig egyértelműen Vucic kell, hogy legyen. A VMSZ pénteken közleményben foglalt állást Vucic mellett, mert „személyében nemcsak az uniós csatlakozási folyamat iránt elkötelezett, a szerb-magyar bilaterális jó viszonyt építő politikust és a magyar közösség prosperálásának támogatóját látja, hanem a Szerb Haladó Párt jelöltjét is. A Szerb Haladó Párt pedig (.) a VMSZ-szel való koalíciós szerződést, ezáltal pedig a magyar közösség érdekeit tiszteletben tartotta”.

A szerbiai elnökválasztáson a Vajdasági Magyar Demokrata Párt, akárcsak két koalíciós partnere (a Vajdasági Magyar Szövetség és a Magyar Egység Párt) Aleksandar Vučić szerbiai kormányfő jelölését támogatja. A VMDP-ben azt szeretnék, ha az elnökválasztáson Vučić győzne, és abban bíznak, hogy ez a győzelem fölényes lesz – hangsúlyozta pártja sajtótájékoztatóján Csorba Béla elnök. Elmondta, úgy véli, hogy az adott politikai helyzetben az SNS elnökének a jelölése a legjobb választás, mert az országnak meg kell szabadulnia azoktól a ballasztoktól, amelyek ahhoz a rossz értelmű nemzeti radikalizmushoz kötötték a szerb politikának egy részét, amely oly sok kárt okozott a szerbségnek és magának a szerb államnak is. Másrészt a VMDP-ben Vučićban látják azt a politikust, aki az elmúlt évek során több olyan lojális gesztust is tett a magyarok irányába, amely a jövőre nézve biztató lehet.

Kárpátaljai aláírásgyűjtés az oktatási és nyelvi jogok védelmében

Aláírásgyűjtést indított a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) és az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) az ukrajnai kisebbségek oktatási és nyelvi jogainak tervezett szűkítése ellen. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke, az ukrán parlament képviselője az MTI érdeklődésére elmondta: az aláírásgyűjtési akció célja a magyar nyelv használatának védelme. „Jelezni akarjuk, hogy ellenezzük az ukrajnai nemzeti kisebbségek oktatási és nyelvhasználati jogainak szűkítésére irányuló kijevi törekvéseket” – tette hozzá. A politikus emlékeztetett arra, hogy a kárpátaljai magyar szervezetek többször is hangot adtak aggodalmunknak az ukrajnai kisebbségek számára kedvező, jelenleg hatályos nyelvtörvény megszüntetésére irányuló kísérletekkel, az anyanyelven történő oktatást fenyegető törvény tervezetével, a magyarokra nézve hátrányos nyelvtörvénytervezetekkel kapcsolatban. „Mivel a kárpátaljai magyarság anyanyelvét és anyanyelvű oktatását fenyegető veszélyek nem szűntek meg, úgy gondoltuk, erőteljesebben is kifejezésre kell juttatnunk a véleményünket” – mondta. A KMKSZ elnöke kifejtette: „közösségünk ereje az összefogásban rejlik, ezért jó lenne, ha minél többen csatlakoznának az akciónkhoz, és aláírásukkal tiltakoznának szerzett jogaink tervezett csorbítása ellen, ezzel is felhívva a döntéshozók figyelmét a bennünket aggasztó folyamatokra”. Jelezte, hogy az aláírásgyűjtést támogatják a történelmi egyházak, így a Kárpátaljai Református Egyház, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye és a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye magyar helynöksége. Brenzovics László azt is közölte, hogy az aláírási ívek a magyarok lakta településeken a feladattal megbízott személyeknél, az erre kijelölt pontokon találhatók.

Zágráb: ülésezett az országos Kisebbségi Tanács

Múlt csütörtökön tartotta soros ülését az Aleksandar Tolnauer vezetésével működő országos Kisebbségi Tanács. Napirenden többek között az idei évre vonatkozó program, valamint a pályázatokat elbíráló bizottság ügyrendje volt. Jankovics Róbert, az országos Kisebbségi Tanács magyar tagja szerint az idei pályázatokra megközelítőleg ugyanannyian jelentkeztek, mint tavaly, de az igényelt összeg jóval nagyobb, mint az előző évben volt. „Az állami költségvetésben ugyanannyi pénzeszköz áll rendelkezésünkre, mint tavaly. Az elmúlt évekhez viszonyítva ez az első alkalom, hogy nem csökkent a költségvetésünk. Örömeinkre szolgál, hogy az újonnan bevezetett számítógépes program, amelyen keresztül idén pályázni lehetett, nem okozott gondot a kisebbségi szervezeteknek, éltek a lehetőséggel, és nagyon sokan pályáztak. A tanács megértést tanúsított a szervezetek iránt: az apróbb technikai nehézségek miatt a kitűzött beadási határidőt két nappal meghosszabbították. Tehát aki szeretett volna pályázni, megtehetette. A beérkezett pályázatok elbírálásánál az is szerepet játszik majd, hogy a 2016-os támogatást rendeltetésszerűen használták-e fel, erre a Kisebbségi Tanács fokozott figyelmet fog

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

fordítani az idén” – nyilatkozta Jankovics Róbert, a horvátországi magyarság parlamenti képviselője, a szóban forgó tanács tagja.

